

తెమలి - తెవలద -

“నాన్నయ్!... నాన్నయ్!...”
అంటూ జారిపోతూన్న చింకిలాగును ఒక చిన్నారిచేత్తో పైకి లాక్కుంటూ, ముక్కంట సంతతధారగా కారే లావారి ముడితో మీదికి ఎగతొస్తూ కేకలు పెడుతున్నాడు మారెండో ప్రబుద్ధుడు పరుగెత్తుతూ—

పాటుఫారం వాటి ప్రిడు పుంజుకునే నమయంకో గొలుసులాగుడికి (పెయిసు

తాక్కుని అగినట్టుగా, ఆ గాభ్రుకేకలు విన్నవేను, ఏం ప్రమాదం సంభవించిందో అని వెంటనే అగిపోయాను.

“అమ్మరమ్మం తూం ది...రా....” అంటూ పంచె గొచ్చిన మర్కటంలా పట్టేసి, జలగలా సాగటం ప్రారంభించాడు. గొల్లభూమడబ్యాపాలు తాగి పెరిగితేనే ఇలా ఉన్నాడు, అసలు తిరి పాలమీదయితే వీణి పట్టకేకకొకపోయే దేహా అనిపించింది నా పాపిచ్చి హృదయానికి—తలి ఆజ్ఞ శిరసావహించబంలలో వాడుచూపుతున్న పట్టుదల నన్ను ముగ్ధుణిగా చాచేసింది—

“ఏరా...ఏం వచ్చిందని మళ్ళీరమ్మం టూంది...పద వసున్నా.” అంటూ గృహోన్ముఖుడ నయ్యెను.

నిమ్మంలో దర్లాగా నుంచొని చంకలోనున్న చంటాడికి గోరుముద్దలు చూరి

వెంగా పెడుతూన్న మా క్రమతిని చూడగా నేకీకృమండింది.

“వెడుతూన్న వాణి వెనక్కు పిలవవద్దని ఎన్ని సార్లు చెప్పేను?...ఇహా నీకు బుద్ధి రాదా?...” అని స్రుద్దైరచేశా.

నా కోపం సక్కు దూపాయి లాంటిదని, వెలామణి అయ్యెదీ కాదని సెంట్ పర్ సెంటు తెలిసినప్పటికీ అలవాటు ప్రకారం మరచి పోయి ఒక ధణుతు ఎగిరించే—

“ఓ...మహా చెప్పారులండి... ఇలా శికునాలు చూసుకుంటూ, అఫీసుకు వెళ్ళుతూండబట్టి మనపని ఇంత ఇదిగా వెలుగు తూంది...” అని మాతి ఆ చివరనుండి ఈ చివరకు రంయిమని తిప్పింది...

“మనపని వెలగక అరిపోయిం దంటావా? .....నిక్షేపంగా ఉంది...మన కేం.....

ఖంబువల్ల సంబంధవంతులు

అసలునీకు సంతృప్తి అనేది ఏ కోసానా లేదు" అని నేనూ విసుక్కున్నా..

"ఇవారెవారో తెలుచారుమా... మాండది. ఇవారే విమయివాసకే సీనీ మాకు వెళ్ళి తీగారి... ఆఫీసుఫైళ్ళింకా తెలమాళ్ళిని ప్రపంచాన్ని మరచిపోనే మళ్ళీ వారంపాకు వెళ్ళింపడదు... అయిదూరిం... గనికోళ్ళే సరికి ఇంటికి వచ్చేయాలి... అలస్యంచేకొంటి క్కట్టుదొరకవు... గొరికినా నిలబడే మాదాలి మొన్నటూ... మరచిపోకండి! మీ పుణ్యం ఉంటుంది!" అంటూ ఒకటికి పదిసార్లు చెప్పిపోవడానికి మతిలేనివాడికి చెప్పినట్లుగా చెప్పింది మాకంబుకంటి!!!

"వెళ్ళొచ్చాక..." అడిగేను ధుమధుమ లాడుతూ.

"వచ్చేటప్పుడు పావు కేగు మల్లెపువ్వులూ, ఓమూర జాబదండా పట్టుకురండి... మరచిపోకండి."

నేను వెంటనే సైకిలు ఎక్కేను... ఎదురుగా ఉంటే ఏదో ఒకటి చెప్పవచ్చి మా అవిడకు వాళ్ళనాన్న (తహశీలుదారు)లా...

* * *

పగిలిపోయిన బిసినాటి గోడగడియారం "సినిమాగోయ్... సినిమాగోయ్..." అంటూ అయిదుసార్లు మూలిగే సరికి ద్రాడయరు తాళాలు వేసి, కుర్చీకి తిరిగించిన కోటు ఒంటికి తిరిగించి, బీడీ ముట్టించి బయలుదేర సిద్ధమయ్యెను.

ఇంతకూ ఇవ్వాలి అదివారం—
హాల్ జేలోకి పబ్లిక్ హాల్ జే—

అంచేత అయిదింటికి బయలుదేరడంలా ఆటేతప్పున్నట్లు నాకనిపించలేదు.

నిగ్గా అదే సమయానికి మా జొర గారు చిక్కగా తలంటుకొని ఆఫీసుకు వచ్చేరు... దొంగారికి ప్రతీ అదివారం తలంటుకొంటుం అలవాటు—

క్రీవారికి పాపం అజేంజ్యోగాని, అడివారం అనిగాని, పండగపబ్బం అనిగాని— రాత్రి అనిగాని, పగలు అనిగాని ఎరుగదు... అసలు వారు ఆశించరుకూ డా-బిక్కూ గాం అజీవికి రెట్టంపే మోకరినట్టు—

ఇరవై నాలుగు, మూడు వందల అరవై అయిదుకోజాలూ గానుగెద్దులాగ, పని భారంతో క్రుంగిపోతుంటారు. గీతాకారుడు కెలవిచ్చినట్లు క్రీవారు కేవల కర్మమోగి... ఎంతసేపూ, కర్మ... కర్మ... కర్మ... (అంటే పని) అంటూంటారు... ఎవడికో ఒకడకి కర్మ చెయడమో లేదా ఎవడెవేతనా కర్మ చెయించటమో అప్పు గెండ్లో దిశ్చనువారికి...

క్రీవారు ఆఫీసుకి ఇంకా అయిదుంటులకు రావటం ఇదే మొదటిసారిగాను. ప్రతికోజా అందరూ ఇళ్ళకు వెళ్ళేవేళ, క్రీవారు ఆఫీసుకు వచ్చేవేళ.

వైకాచిక ప్రవృత్తిగలవారికి సంధ్యా సమకం సమీపిస్తూన్న కొద్దీ బలం విజృంభిస్తుంది పగలుకన్నా (నేడెట్టుగా పని చేయగల కిక్కిని ప్రసాదించిన ఆపరమాత్ముని వెన్నోళ్ళ అవాలిగాని క్రీవారిని అసలులా? ఒకవేళ నోరుజారి అన్నా మా సారికి తెలిపోదూ!... కింకర గిరి మవ్వాలూ, దండకారణ్యం ప్రాంతాలు సందర్శించమూ!! కుమ్మ్యులేటివ్ ఎఫ్ఫెక్టు ఇంకా మెంటులు ఎగిరిపోవూ!... పాపంకేమింతుగాక... ఇవన్నీ నేనే అంటున్నానా? కల గాదు కదా!...

గాపురిస్తుంది... చెవులు చినవొల్లవు..... నేత్రాలు చూడనిచ్చుగించవు..... మనస్సు దానాలేనిగుట్టలా కోడుగో నుంటూంటుంది. ... కర్మేంద్రిగాలు, జ్ఞానేంద్రియాలు ఎదురు తిరిగిన విపరీత విపత్కర పరిస్థితిగా క్రీగా సమయి చేయబడ్డ వామానం మీది కర్మ (అంటే కర్మ...!) ప్రాగంభం కటానిక

ఉదయం తొమ్మిదిన్నరకు ఉడికి ఉడకని క్రొత్త బియ్యపు అన్నం ప్లస్ కాబోయిన కందిపప్పు మైసన్ నెయ్యితో కలికేసి కరవే గంతో ఆఫీసుకు వచ్చిన ప్రాణికి, నాయం కాలం అయిదు అవుతుందనగానే నరాలు వో జేస్తూంటారు... పుత్తువ నిలువెల్లా

వచ్చిన క్రీవారిని చూడక కర్మం గావం నా ఉంటుంది.

నాలుగు గంటలకు నువ్వుగా డజనో, బడనున్నరో నేతిగారు (అల్లప్పచ్చుడితో సహా) ఎడవెడ పావుకేరు పాకం జీడిపప్పు తినేసి అర్ధకేరు చిక్కని బట్టెపాలు గాళ్ళో

శ్రీమతి - శ్రీవారు

భక్తారాధనం పుచ్చుకుని వచ్చి, ఆఫీసులో పంకా కింద, కువన చెరులో జమాయించి కూచుని, "బేస్... బేస్... బేస్..." మంటూ పైకప్పు ఎగిరి పోయ్యేటట్లు తేలుస్తూ వినలేక చుట్టుపట్ల జనం ఛస్తూండగా (పాపం శ్రీవారు ఏం చేయగలరు!... ఆ తేలుపుల్ని రమ్మనమనివారు ఆహ్వానించేరా?) తిన్నది అరిగే పర్యంతం అది బాగులేదని, ఇది బాగులేదని, అది చేయలేదేం, ఇది చేయలేదేం అని—బల్ల గుద్దుతూ బెలునొక్కుతూ సిగిరిట్లు త్రాగుతూ, వక్కపాడినములూ చెసుగుడు ఆజేసి—త్రాపీ, త్రాపీ అని తాబేదారు ఆరనాదాలు చేసేవరకు, పాపీ పాపీ అని ప్రార్థించేవరకు (?) ఛనీవదలరు. ఈ వ్యాయామి క్షీడ రోజూ జరుగవలసిన కార్యక్రమంలో ఒకటి.

శ్రీవారిలో దూర్యానుడు, పరమ రాముడు ప్రత్యక్షమవుతూంటారు...వారి దర్శనం ఒక్క తాబేదార్లకు తప్ప అస్యులకు లభించదు.

శ్రీవారికి కోపం ఒక్కొక్కసారి పట్టరానంత వచ్చేసి, కట్టుత్రేమంకొని, హుంకరించుచూ, పైకి మీదకు వినరటం రూపంలో గాని, బూతుల పంచాగ పనరూపంలో గాని, చేతికంజీ దూరంలో ఉన్నట్టున చేంపకాయల రూపంలో గాని ప్రవహించేసి తిరిగి ఎండిపోతుంది...

ఈ సుద్యనే నా జూనియర్ శ్రీవారు కోపోద్రిక్తులయి ఉన్నట్లు గమనించక విదో అందామని పెదిమలు సవరించుకో తోతూండగా, శ్రీవారు విశ్వరూపం చూపించి వానికి దవడపడి చేకారు. అతను కిక్కురుమనకుండా ఏను ప్రభువును ముచ్చారు తలచుకొని రెండో దవడపూడా అందించేడు చిరువచ్చుతో.

అసలు వాడు దంతిరితో పుట్టి ఉండాలి. ...లేకపోలే శ్రీవారు ఆ దవడచూసి అమూలంగా విషయమయి "అసలు ట్రాసర్వంటు అంటే నవ్వేకోయ్ మెడియర్ షోయ్..." అనేసి నన్ను ఓవర్ లుక్ చేసి ఆకుడి చేయబడ్డ ప్రాణికి ప్రామాచను ఇచ్చించేరు—

నాక్కూడా దేహాపద్ధి అవుతే శేగాని ప్రామాచను వచ్చే యోగం లేదని లాసీ వర్గాల్లో గుసగుసలు—దీన్ని బట్టి అయ్యగారు నడమీద (వీరి కేవరకు) కొట్టే బాపతేగాని, పొట్టుమీద పాడిచే కూరాతులూ గారని రుజువుతుంది కదూ!

శ్రీవారి దర్శనం ఒక్కటే చాలదన్నట్లు ప్రక్కడవాలా బంటోతు పిచ్చేశ్వర్రావ్ (అసలు పేరు పిచ్చిగాడు) దావత్తుయమచా

పత్తుగా ఉంటుంది. వాడెప్పుడూ మంగు కొటేసి ఎప్పుడైతే బ్యాటరీలా ఉంటాడు— పూర్వజన్మలో వాడు సుమనూతిగా ఉండి ఉంటాడు—

అయ్యగారు ఆఫీసుకురావలంతోనే మన సినిప్రోగ్రాం 'ఆంథో' అయిందనుకున్నా. ఇంట్లో శ్రీమతి కచ్చివ ప్లీట్ ప్రామిస్ కాల దోషం పట్టిన ప్రామిసరీకోటు అయింది... సినిమాకు పోదామని ఆమె చాచావుడిగా అన్నమాత్రం వండి మరే అయిటాలు వండక... వీర రసోత్పత్తి కారకం అయిన ఆకకాయమీదనే ఆధారపడి, తొందర తొందరగా పిల్కాయలకు తలకాయలు గువ్వి, పొడగు కొట్టేసి బట్టలు తొడిగేసి, తనూ తోయిలటు అయి, గువ్విపిట్ల గుమ్మం దగ్గర నెన్నంతో బెతాయించి చిన్నరాగ వగానని చిన్నప్పడు నేర్చుకొన్న కీరవ మైలుగా, భల్లగా పాడుకుంటూ నాగాకక చంగునికోసం చకోరీలా, భాస్కరునికోసం పద్మినిలా కూచుని ఉంటుందనుకున్నా గతాను భవప్రకారం.

"అయిదయిపోయింది... రారూ?..." అని ఆమె మళ్ళీ మళ్ళీ అడుగుతూన్నట్లు ఫీలయ్యేను. హృదయంలో ఆరాటం ఎక్కడ అయింది. ఎలా ఆఫీసునొచ్చి ఉండాయి చటం? ఉపాయం ఏది? అనుకుంటూ కూనల్లోకి చూస్తూ కూచున్న నా ప్రూజేండ్రియానికి సుప్పకుని బట్టి సారాయి వాసన తగిలింది. తూలుతూ యెగుగుగా నుంచున్న పిచ్చేశ్వర్రావ్ విగ్రహం కంట బడింది.

"పడతావ్... కూకోవ్ ఆలా..." అన్నా... "మన కలవారే... ఫరవాలే" అన్నాడు వాడు.

"వీరా... ఇవాళ ఎంత రాత్రువుతుందిరా ఇంటికేసరికి?" అని అడిగేను.

వాడు ఆఫీసు వాసాలకేసి చూసి విదో లెక్కకట్టి కళ్ళు తిప్పి "పడవుతుంది..." అన్నాడు.

నా నాడీమండలం ఒక్కతూణం స్తంభించింది. వాడి లెక్కయమకరకు అని నాకు తెలుసు. శ్రీవారికి వాడు రెండో గుండె కాయ...

"ఒరేయి పిచ్చేశ్వర్రావ్! నీ బుగ్గమీద విచ్చురూపాయంతి తేవరం గు మచ్చును చూస్తే, నీ కేదో పెద్దయోగం పట్టెటట్లు కనబడుతుందిరా..." అని ఒక్క చగువు చరిచా "అబ్బబ్బ..." అంటూ తేలుముకొని ఊరుకున్నాడు—లోపల కోపం మండిపోతూండగా కొట్టినదెప్పు అని వాడికేం తెలుసు!—

"ఏదీ నీ చెయ్యి ఇలా పారేయి....." అన్నాను వాడు సంతోషంతో చెయ్యి

ప్రఖ్యాత హాస్యనటుడు గ్రూపో మార్కెస్ మిత్రులతో ఏదో పార్టీలో ఉన్నప్పుడు, వేటలో మహా ఆనక్కి ఉన్న టెర్రెట్ కర్నల్ ఇంకో విషయం గురించి ఎవర్నీ మాట్లాడనీయకుండా ఆఫ్రికాలో తన వేట అనుభవాలు చెప్పుకు పోతున్నాడు. అందరికీ విసుగ్గానే ఉంది కానీ కర్నల్ గారు మాత్రం మహా పుహారుగా చెప్పుకు పోతున్నారు... తనోసారి సింహం నోట్లో పడకుండా ఎలా తప్పించుకొన్నాడో ఆ సంఘటన "... తీరా చూస్తే తుపాకీలో గుళ్ళన్నీ విపోయాాయి... చేతులో ఇంకో ఆయుధం లేదు! తక్కిన వేటగాళ్ళంతా దూరంగా ఉన్నారు... మనక చీకటి, కీకారణ్యం, పది అడుగుల దూరంలోనే ఆ సింహం గర్జిస్తూ నిల్చుంది. ఒక్క నిమిషంలో మీదపడి చంపేయవలసిందే... కానీ... ఆ సమయంలో నేను ఏం చేశాననుకున్నారు..." సరిగ్గా ఆ సమయంలోనే మార్కుస్ అందుకొన్నాడు... "మీ రేదో వేట అనుభవం చెప్పి ఉంటారు సింహానికి... వెంటనే నిద్దరొచ్చి సింహం పడుకొని ఉంటుంది"... అన్నాడు బద్ధకంగా ఆవలిస్తూ...

—యం. బి. యస్. రావు
(భవనేశ్వర్)

యిచ్చేను. నేను హాసరేఖలు పరికిలినూండగా "అయ్యా, నాకు పిల్లలు పుడతారండీ? ... "స్వీగుతో కూడిన ప్రశ్ని చేసి గుటకలు మింగుతున్నాడు.
"ఓరి నీ ఇటు బంగారంగానూ! ఎలా రావుడతారు? అని మళ్ళీ చరిచా..."

చెప్పాడూ, నాకు వాడిమీద కోపంకొద్దీ
ఈ సదవకొళిం వినయోగించుకొని లృప్తి
పొందున్నా—

వాడు నడి తలుపుకుంటూ “అజేంటయ్య
గోరూ! అలా అంటున్నారూ!...” అన్నాడు
సినీమా టిక్కెట్టు గొంకని ఆ భాగ్యుడిలా
ముఖం పెట్టి—

“ఇరవై వాలుగు గంటలూ ఇక్కడే పడి
ఏ గుసుంటివి..... ఇల్లా వాకిలి గొడవ ఏం
పట్టించుకో వయ్యతివి... రోజులా ఆఫీసరు
గారి సేవకే చాలా కున్నది... గట్టిలంలా
ఆఫీసుని, ఆఫీసరుని పట్టుకొని వెళ్ళాడు
తూంట్ల నీకు ఈజనల్లో పుట్టరామెద్దూ.”
అని మళ్ళీ చరిచా.

“అబ్బబ్బ... చచ్చినానండి ఇయ్యేళ్లన్న
బతికని చ్చేట్టులేదు...” అంటూండగా వాడి
ఎర్రగుడ్డలో నీళ్ళు చిమ్మేయి...

పిల్లలు పుట్టరని అన్నాననో, లేక వా
డెబ్బునూహాత్మ్యమో చెప్పలేను; వాడికికన్నీరు
జలజలా కారింది. మళ్ళీ ప్రారంభించేడు
కళ్ళు గుడ్డతో అడ్డేసుకుని.

“ఇంతకూ ఏం చేయమని సలహా...
చెప్పించియ్యగోరూ... ఇంట్లో ఆహుండ్
ఒక కుక్క గోల మీరన్నట్టుగా నే!... ఆఫీసరుకు
ముడతేవేవా నాకు నుడతేవా అని...
పిల్లలకోసం కలవరించేసూంది బాబగూర్కూ...
అడేదో ఉళ్ళో ఆచమంకో చోములా
రున్నారట... అయిన గారి దగ్గర కడితే పిల్ల
లడతేగుట... టాదామంటే అయ్యగారు
చెల్లయ్యటంలేదు...” అన్నాడు విచారింగా.

“అన్నారూ!... అలా అంటారని నే
నేవ్వడో అనుకున్నారా!... అందుకు
నవ్వం విచారించకు... ఒరెయ్ పిచ్చిగా!...
కబంధుడిలా బ్రహ్మాండమయిన శరీరం మాత్రం
ఉందిగాని బుద్ధేదిగా నీకు?... ఎవడో సోము
లాంటి నీకు చేసేదికీ ఎకరం బాతిక చాతీ
పెట్టుకొని వాడినిగర కళి లూనికి సిగేయ
లేగురా? ... పశుమి పెళ్ళాంగదా! రత్తిం
బవళు మంగునేవినూ ఇక్కడే పక్షిలా తిరిగి
ఏవకపోవో దాన్ని ఓసినీమాకని, ఓనాట
కానికని, తీసుకెళ్ళి చిలకా గోరింకలా
ఉహారుగా ఉత్సాహంగా, ఆనందంగా,
హాయిగా సంసారం చేసుకొని, పిల్ల పాపల్ని
కని ముఖంగా ఉండేమాటనూ...” అని నే
నంటూండగా నే లోపలనుండి కలింగ్ బెల్
బుగ్గమని మోగింది.

సెప్టెంబర్ 1961 వార్షిక ఫులక తిశ్శరీం
తి నే గంయిమని లోపలకు నల్లి ఇట్టే తిరిగి
వచ్చి “సారీ... మిమ్మల్ని రిమ్మంటు
న్నారూ...” అన్నాడు మోసాలు మీది కగ
తోసుకుంటూ—

నాకు మీసం ఎగదాసి మాటాడినప్పుడల్లా
ఏనో కొంపమునిగే విషయం ఉంది నే
నాకు భయం.....

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక ఉగాది నవల పోటీ

1961 ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక ఉగాది ప్రత్యేక సంచికలో
ఆకర్షణగా నవల పోటీ నిర్వహించడానికి నిశ్చయించాము. రచ
యితల సహకారం అర్థిస్తున్నాము.

ఈ పోటీని తెలుగు వారికి నంబంధించిన సాంఘిక నవలలకు
మాత్రమే పరిమితం చేయడానికి నిశ్చయించాము. ఇతివృత్తం
ఫలానా విధమైనదిగా ఉండాలనే నిబంధన మేమీలేదు.

అయితే పోటీలో పాల్గొనేవారు ఈ దిగువ పేర్లొన్న
అంశాలను గమనించవలసి ఉన్నది:

పోటీలో పాల్గొనడానికి ప్రవేశ రుసుము ఏమీలేదు. ఎవరు
అయినా పాల్గొనవచ్చు. నవల వ్రాత ప్రతి ఫూల్స్ కేప్ పైజా
150-200 కాగితాలకు పరిమితమై ఉండాలి. కాగితానికి ఒక
ప్రక్కనే వ్రాయవలసి ఉంటుంది. వాటిని పంపేటప్పుడు ‘ఉగాది
నవల పోటీకి’ అని కవరుమీద స్పష్టంగా వ్రాయవలసి ఉన్నది.
బహుమతి పొందని నవలలను త్రిప్పి పంపగోరువారు వాటితో తగు
మాత్రం ప్రస్తేజి పంపవలసి ఉంటుంది. బహుమతి పొందకపోయినా
యోగ్యమైనవాటిని తరువాత ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో ప్రచు
రించగలము. 1961 ఫిబ్రవరి 28 వ తేదీ తరువాత చేరే నవలలను
సరిలేలించడం జరుగదు. (క్రిందటి సంచికలో ప్రచురించినట్లుగా
1961 జనవరి 31 వ తేదీకాదు.)

బహుమతి పొందిన నవలను ఉగాది ప్రత్యేక సంచిక నుండి
వరుసగా ప్రచురించగలము.

ఉత్తమమైన నవలకు బహుమతి రు 250 లు

నవలలు మాకు చేరవలసిన ఆఖరి తేదీ 1961 ఫిబ్రవరి 28.

—సంపాదకుడు.

“ఎన్నోనా రమ్మన్నది? నిజంగానా!!!”
అన్నా.
“మిమ్మల్నే సారీ... ఆఫీసులో మీరూ,
నేనూ తప్ప ఇంకోరు ఉండరుగా.....”
అన్నాడు మీదిక తన మీసాన్ని మెలేస్తూ.
ఆ మాటకు నా హృదయం విలా విలా తన్ను
కుని విడిచింది.....
“సరిగా వినిపించుకోవ్వాలా అయ్యగా
రన్నది... ఆ చెవులమీద నుంచీ తటంత
తలవాగా ఒకటి చుట్టేసుకుంటున్నావ్...
వినబడి ఏమవటం లేదేమో అని అనుమానం.
జాగ్రత్తగా విన్నావా?..... నన్నేనా

లిచింది?..." అని గుచ్చి గుచ్చి అడిగేను.
 "నా చెవలమీద తలపాగా ఉన్నాను...
 చక్కగా వినబడుతుంది... తనుకీ అను
 మానంగా ఉంటే వెళ్ళడం మానేయండి"
 అన్నాడు కచ్చితంగా...

నేను లోపలకు వెళ్ళగానే శ్రీవారు
 చిత్రపటా డెరి-లిసి, కనుబొమలు మీదికెత్తి
 చిత్రాల కళ్ళుచేసి

"ఆ రిటర్ను ఎంతవరకు వచ్చింది? ఆ రిజి
 స్టరు పోస్టింగు ఏం అయింది?... ఆ రిఫి
 రెన్సులు ఎక్కడ మూలుగుతున్నాయి?..."
 అంటూ ప్రశ్నల వర్షం ఊపిరి సలపకుండా
 కురిపించేడు.

వాటిన్నిటికీ యధాశక్తిగా జవాబులు
 చెప్పకొని వినమ్రుడై తలొంచుకొని
 నుంచున్నా...

శ్రీ వారు సింహాసనంలో అటూ ఇటూ
 దర్జాగా కదలి రెండు చక్కపలుకులు, ఒక
 లవంగం మొగ్గ, నాలుగు యాలింజలు
 నోలో వేసుకుని గుండం గుప్పమంటూం
 డగా నావైపు క్రిగంట చూసేడు- "వేమతో
 అనుకోనేదు.....!"

"ఆ... ఇవ్వాలి అప్పుడే ఆఫీసునుంచి
 చెక్కెత్తున్నావే?... అయినా ఈ మధ్య
 నీకు ఇదికం ఆడంగా నుమా బరిసిపోయిం
 దోయి..... స్వేచ్ఛిత భారతలో ప్రతి
 పౌరుడూ ఒక్కవంచి, నిస్వార్థంగా
 రాత్రిం బకట్టు క్రిమించాలంటూ నాయక
 కథామణులు ధూషిస్తూంటే మీరు కొండ
 చలనల్లా చరించకపోవటం కోరవలసింద...

శ్రీమతి - శ్రీవారు

మళ్ళీ మాటాడుతే క్రిమినల్ అఫైన్సు
 కూడాను! ప్రామాదను కౌవాలంటే
 మజాకా అనుకున్నావా?... ఎంతకష్ట
 పడాలి!... ఎందరి కౌళ్ళు గుద్దాలి! ఎన్ని
 నీవాటుతిని అరిగించుకోవాలి. హక్కులు
 కౌవాలంటారు గాని మీలో ఒక్కడికి
 బాధ్యతందా?... హక్కులంటే ఏవిటో
 కూడా మాకు తెలిసేదికాదు.....కాని
 బాధ్యతో, కొండంత ఉండేది...మాకాలలో
 ఎవరి కిరీరం కోసినా రకానికి బదులు
 నీవాటు కనుపించేవి... చూ నావ మానాలు
 మలయాళ సంబంధమైన జేహానికే గాని
 ఆత్మకు లేవు అన్న అంతర్వేగం అవలం
 బించి ఆఫీసరు యొక్క వారీసటిమణి యొక్క
 కరుణా కటాక్ష వీక్షణకోసం పడిగాపులు
 పడేవాళ్ళు..... ఆ వును గాని మొన్న
 మా ఇంట్లో భోగివర్షకు ఎటెండు అవమని
 నా మిసెస్ పిచ్చిగాడిచేత కలురడితే మీ
 అవిడ రావటం మానేసిందటగా... అది ఎంత
 అనాంకార ధూయి న మెక తప్పిదమో
 తెలుసుకున్నావా?... అన్నాడు.

"అది చాలా పెద్ద అవరాధం...యావ
 తేక కారాగారాకెక్కి వెయ్యితగ భూగర అవ
 రాధంసార్...నాకు ఈ విషయం తమరి
 జోటివ్వారా ఇప్పుడే తెలిసింది...సార్

నన్నుండి... ఇరవే నాలుగు గంటలూ ఆఫీసు
 లోనే సరిపోతుంది... ఈ సంగతి ఇదివరకే
 తెలిసినట్లుయిన దానికెప్పు తామా మరబ్బా
 మోగించి ఉండేవాణి...సార్ మీరం బాధ
 పడొద్దు... నేను ఎంక్యూయరీచేసి అటువంటి
 తిప్పిదాలు, అపచారాలు ఇటువైని జర
 గుండా మాకుకుంటాను—

"సరేగాని, లాసు ట్రెంట్టి ఇయర్లు
 తాలూకు ఇన్సూరీ మేమను ఏదో కావాలి
 నీడికి... తెలవారేసికి తయారు చేసే నూ
 ఇంటికి ఏమన్నరకు పట్టుకురా..." అని
 ఓ ఎర్రతోక తగిల్చిన తెల్ల రిఫరెన్సు నా
 కందిచ్చారు... చెప్తో నిప్పు పట్టుకున్నట్లు గా
 ఉంది.

ఇవో ర్నారేకాదు, రేపు రాత్రిల్లా
 కూచున్నా అయ్యేదా ఇదికే శివ శివా! ఏం
 భర్త చేకావ య్యా!...మరి నీనిమా
 సంగతి?...

"ఏవండోయ్! టయిం అయిపోతుంటే
 రారేం?..." అని శ్రీమతి కారం కారంగా
 అంటూన్నట్లు అనిపించింది... నాపని కురు
 తేత్రంలోని అర్థమనిలా ఉంది... అటుపక్క
 భార్య... ఇటుపక్క ఆఫీసరు... చేతిలోని
 ముప్పయిలమ్ముల బరువు బాధలతో కూడిన
 కౌగితాన్ని మడిచి జేబులో పెట్టెను...
 అగ్నిహోత్రాన్ని జేబులో పెట్టుకున్నట్లు
 గానే ఉంది... అయినా తిప్పరు...

"సార్! ఇవారికి నాకు కలవు ఇప్పిం
 చాలి..." అన్నా. శ్రీవారు భగ్గని మండి
 పొయ్యారు...

"ఇదెం ఆఫీసుపని అనుకున్నావా మరో
 టనుకున్నావా? కేస నియాంకౌలా
 ద్యూటీ అంటే ప్రాణాలయినా అర్పిం
 చేయాలి... అప్పుడే ప్రామాదను... అప్పుడే
 కిరి..." అంటూండగా నేను అడుతగిలి
 "కౌనుసార్! మా అవిడకు మాండడెండ్
 భోగ ఫీవరండ్... ఈ వాటికి ఓ డిగ్రీ ఇంకా
 పెరిగేఉంటుంది... ఇంతకూ ఇవ్వాలి అది
 వారం, వెగా ఆరు కౌవ నూం ది..."
 అంటూ ధైర్యంచేసి అని చేతులు వెనక్కు
 కట్టుకొన్నా.....

"వూట్!! ఏవన్నావ్?... ఆ సలు
 నువ్వు ట్రెంట్టి ఫోగు అవర్లు ఫుల్ టెం
 సర్వంటువి!... ఒక్క నెకండు కూడా
 తిక్కువ అవడానికి విల్లరు... తెలుసా!...
 అడిగాక కాండపు గూల్సుకి విగుద్దం గా
 వాసుతున్నావ్?... డిస్సిపరీ ఏక నుకు
 నిమ్మ ఎండుకు గురివెయ్యకూడదు..." అని
 ఉగ్రులై "పిచ్చయ్యా! ఓ జింజరీ సోదా
 తీసుకురా..." అన్నాడు.

ఒంటికి నెమటలుపట్టి, బుట్టి న గం
 తడిచేశాయి—

"నితిం!... తమరు తెలివించినదాంట్లో
 ఒక్కటి ఆబంధం... ఆ వెధవ బద్దరం
 (59-వ పేజీ చూడండి)

రావం చేత అలా అన్నా... తను చాలి..” అని ప్రాధేయపడాన...

“అంత కొంప మునిగిపోతూంటే ఇగుగునో బొరుగునో కొంచెం కని పెడుతూండమని చెప్పి రాలేకపోయావీ..... అసలు నీకు జ్ఞానం లేనోయ్...” అంటూండగానే పిచ్చేశ్వర్రావ్ తారా జావ్వలా దూసుకు వచ్చాడు లోపలకు.

“అయ్యగారూ! అమ్మగారు జీవలో వచ్చేను... తిమ్మి అరుజంటుగా బయటకు రమ్మంటున్నాడు...” అన్నాడు.

“విషయం కుచ్చేల్రావ్... అర్థంబు బిజినెస్ విదా పడుతున్నాను... ఎర్ర మెర్మింగునే ఆకాగితలు తీసుకొని రావాలినుమా... రత్రిల్లా కూచుని అయినా పూర్తిచేసుకు రాలి...” అంటూ నాకు ఓ వార్నింగు ఇచ్చి వెళ్ళిపోయాడు...

శ్రీవారు అలా వెళ్ళగానే నేనీలా ఇంటిముఖం పట్టేను.

ఇంటి కళ్ళెసరికి శ్రీమతి కారాలు మరీ యాలు తెగ నూరుతూంది... అగ్నిహోత్ర దండకం ప్రారంభించింది.

“ఏం ఇంత పెందరా శేవచ్యూకాగు... చిట్టా ఆవరాలు వొక్కొపంచ పట్టుకొని వదిలలేను గామాలు పోపం!... మిమ్మల్ని అసవలసి పనిలేదు... ఇంట్లో గతిలేక ఆఫీసులో అఘోరిమూస్సు ఆ ఆఫీసుయముణి అనాలి. ఆఫీసుకడితేచాలు భయకంలా పట్టేసి పిప్పి చేస్తున్నాడు... ఆముండాకొడుకు...” అని మెటికలు ఢేళేళే విరిచేసి ఇంకా తిట్లవోతూండగా నాకుకోపం నఖిఖి పర్యంతం బ్యాపించింది...

“ఇగుగో నన్నంటే నాకివమేగాని మా ఆఫీసుగుగార్ని అన్నావంటే బాగోగు... శ్రీవారు మన శ్రేయస్సు సర్వదాకాంక్షించే ప్రత్యక్ష దైత స్వరూపులు... రాబోయే మన ప్రమోషనుకి ఇవన్నీ పరీక్షలే! అగ్ని పరీక్షలు!! ఇవి కాస్త నిభాయించుకున్నామంటే మనంకోటగో పాగా వేసినట్టేనే పిచ్చిదానా! ఇహ ఒక్క అక్షరం అయినా శ్రీవారిని అన్నావా మనిదికి చెడుతుంది బ్రాగతి!... అని హెచ్చరించాను ఆ వెళి పూరితిగా. మా ఆవిడ ఆగ్రహం వా ఆవేశం గొండా బ్రహ్మస్మారా ఢీకొని రాపాడి, పోట్లాడుతూంటే “వహివ్యా, వహివ్యా” అంటూ మా కుర్రకుంకలు తిప్పట్టుకొడుతూ “అమ్మ గెలుస్తుందో నాన్న గెలుస్తాడో” చూడా లంటున్నాడు.

“ఇహ చాలెండి... చాలా గొప్పవారే...” అంది విసురుగా.

“చాలా? అయితే సరే...” అనేసి పెరిలుకున్న ఢేళిళ్ళపర్యత శ్రేణుల్ని ముడవిప్పి లోపలపెట్టేను.

“పథవలారా నడవండ్రారా” అంటూ కుర్రాళ్ళను బయటకు నెట్టి, నాకేసి చూసి

శ్రీ మతి-శ్రీవారు

(12-వ పేజీ తరువాయి)

“గిత్తులు తీసుకురండి... పదండి...” అని నన్ను పంపింది...

రిమోలమీద హేలుదగరి కెళ్ళాం... టిక్కెట్లు దుగుణే అయిపోయేయే అన్నాను. కావాలంటే రిజర్వేటిక్స్ కెళ్ళు ఉన్నాయి.

“విన్నావా? ... నాదగరి ఇంతకన్నా లేదు...” అన్నాను మా శ్రీమతితో.

“ఎంత కావాలి...” అంది ముగ్ధగా.

“ఓ రెండియ్యి...” అన్నా ఆవకాశం వినియోగించుకుంటూ—చక చక్కో రుమాల్ పిప్పి విచ్చూపాయలు రెండు ఇచ్చింది.

టిక్కెట్లుకొని హేలులోకి వెళ్ళేసరికి ఆట ప్రారంభమయి అయిన నిమిషాలు దాటింది.

“మీ నుంచే లేటు అయింది...” అంది విసుగుతో.

“నానుంచేమీ దొంట్లుగ్గులాగా! ఎదురుగా కొండంతి ఆఫీసుం పే వదిలేసి ఎలా వచ్చేయటం...” అనేసి ఒళ్ళో ఎగుగుతున్న మా కుర్రవెళ్ళ నెత్తిని ఒక్క దెబ్బ కొట్టి అమిపట్టి కూచున్నా.

“రేపటినుంచి కెలవు పెటండి... గోగం కుదురుతుంది...” అంది కోపంగా.

“ఎవరి గోగమే?... అంటూండగా

“మామారూ! కొంచెం మాటాడం మానేస్తారూ!...” అన్నాడు ప్రక్కయ ప చిరాకుగా.

మా శ్రీమతి మరేం మాటాడలేదు.

* * * ఇంటర్ వెల్లో లైట్లన్నీ ఒక్కమాటు చలిగాయి. వెనుకవార్లు, ముందువార్లని, ముందువార్లు వెనుకవారిని చూసుకుంటున్నాడు.

ప్రేమపక్షులు కిచకీచలాడుతున్నాయి... డ్రైంపులు తాగుతున్నాయి...

నాకళ్ళు పెర్మిట్టులా ఆ హేలంతా గాలించసాగేయి... మా వెనుక కుర్చీలో నెటి

పనేతంగా కూచుని పిచ్చి గింటూన్న మా ఆఫీసుగాగ, మా ముంగుకుర్చీలో భౌతిక సమేతంగా కూచుని పకోడిలు నములుతూన్న పిచ్చేశ్వర్రావ్ మాలాతుగా నాకంటబడాగు— అసలుత్తుంగా శ్రీవారి దృష్టి మా కంటుంబంపె పడది—పడక ఏం చేస్తుంది... గోనార రీత్యో జన్మలో శని, అప్సమంలో గురుడు ఉన్నాడు.

నాకు ముచ్చెరులు పోసి నాయి... “ఏమేయ్, అనుకున్నంతి పని అయింది... ఆయన వెనుకనుంచి చూస్తున్నాడే... అన్నా గాధరాగా.

మా పే చూడనియండి. కొరక్కు తినలేదు... కళ్ళు నొప్పిపుట్టి వాడంతట వాడే చూటం మానేసాను. అయినా ఈ చూడం గోగం చిన్నా పెద్దకు అంటువ్యాధి అయి పోయింది. ఇంతకూ వాడెవకు?... అంది దరగా.

“ఆయనే నే!... మా ఆయనే! మా గోర గారే!!! వెనుకనుంచి మన సమటుంబాన్ని చూస్తున్నారే...” అన్నా కంపితిస్వరంతో.

“మా పే చూడనియండ... నీమాకు వెళ్ళి దివటానికి వాడికం మాక్కుండి”.....?

“నేను క్రెయటి ఫోర్ అవగ్గు సర్వంటుని... నామీద వారికి సంపూర్ణ గుత్తాధికారం వుండే ప్రెమియంమా!... నీకు జ్వరం అని అబద్ధం ఆడేను. అరంటు రిటర్న్ తయారుచేయమంటే అలాగేనని ఆయనకు తెలియకుండా ఇలా వచ్చేవా... ఒకటికి రెండు తప్పలు— శ్రీవారు దండవ విధించడంలో యమ్యర్గరాజాఅడుగు జాడలో నడుసారే! నీకేం ఇంకో గుచ్చెటిట్టలా చూచుంటావీ!” అనేసి చూడలి ఛనున్నా...

“అడదానిలా అలా భయపడతారేం... ఆ విషయాలన్నీ ఓ ఊణం మరచిపోండి... ఆ నాయుడుగారి ప్రక్కానవిలబడి రికార్డు ఎంత కమ్మగా, తియ్యగా ఉందో వింటున్నారా...” అంటూ తన్మయత్వంలో వుండి పోయింది మా శ్రీమతి—

మా శ్రీవారి విశ్వరూప సందర్భవంలో లీనమైపోయిన నాకు ఏం అనాలో తోవలేదు.

శ్రీల ఆరోగ్య సౌభాగ్యములకు

లార్డెన్

కౌన్సిల్ కుటీరం
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
బెంగళూరు, మద్రాసు-14

అంబెడకర్ బిల్డింగ్, నీలారామ బవరర్ స్ట్రాటు, బెంగళూరు, విజయవాడ బిల్డింగ్, విజయవాడ